

ПРЕДГОВОР

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪДА НА ЕС

1.1. Общи въпроси

1.1.1. Правна уредба

1.1.1.1. Първично право

1.1.1.2. Производно право

1.1.1.3. Международни конвенции

1.1.2. Структура на Съда на ЕС

1.1.2.1. Създаване и функциониране на Съда на ЕС като единна юрисдикция

1.1.2.2. Функциониране на Съда в двустепенна структура

1.1.2.3. Структурата на съдебната система след Договора от Ница

1.1.3. Ролята на Съда на ЕС

1.2. Компетентност на Съда на ЕС

1.2.1. Разпределение на компетентността между националните юрисдикции и Съда на ЕС

1.2.2. Обща характеристика на компетентността на Съда на ЕС

1.2.3. Дела, подсъдни на Съда на ЕС

1.2.3.1. Безспорни производства

1.2.3.1.1. Производството за преюдициални заключения

А. Обща характеристика и правна уредба

Б. Основни фази на производството

В. Факултативно и задължително запитване

Г. Приложно поле на преюдициалното запитване

Д. Условия за допустимост на преюдициалното запитване

Е. Отправяне на запитването. Обжалване

1.2.3.1.2. Производството за предоставяне на становище за съвместимостта на международните споразумения

А. Обща характеристика и правна уредба

Б. Предмет на становището

В. Споразумение, чието сключване предстои

Г. Участници в производството

Д. Срок

Е. Процедура

1.2.3.2. Спорни производства

1.2.3.2.1. Искът за установяване на нарушение на държавите-членки

А. Обща характеристика

Б. Правна уредба

В. Понятие за нарушение

Г. Държавата ответник

Д. Активна легитимация

Е. Досъдебна фаза

1.2.3.2.2. Искът за налагане на санкции на държава-членка

А. Обща характеристика и правна уредба

Б. Предмет на иска

В. Страни в производството

Г. Досъдебна фаза

1.2.3.2.3. Производство за отмяна на незаконосъобразни актове

А. Обща характеристика и правна уредба

Б. Условия за допустимост

а) Актове, които подлежат на отмяна

- б) Страни с активна легитимация
- в) Срок за предявяване на жалбата
- В. Основания за отмяна
- а) Некомпетентност
- б) Съществено процесуално нарушение
- в) Нарушение на Договорите или на нормите по тяхното изпълнение
- г) Злоупотреба с власт
- 1.2.3.2.4. Производство за установяване на противоправно бездействие
- А. Обща характеристика и правна уредба
- Б. Страни в производството
- В. Бездействия, които подлежат на съдебен контрол..
- Г. Покана за действие
- 1.2.3.2.5. Производство за обезщетяване на вреди, причинени от ЕС
- А. Обща характеристика и правна уредба
- Б. Страни в производството
- В. Автономен характер на иска
- Г. Субсидиарен характер на иска
- Д. Давност
- Е. Предпоставки за възникване на извъндоговорната отговорност на ЕС
- 1.2.3.2.6. Производства по силата на клауза за подсъдност или специално споразумение
- А. Обща характеристика и правна уредба
- Б. Клаузата за подсъдност
- В. Договор на частното или публичното право
- Г. Страни
- Д. Приложимо право
- 1.2.3.2.7. Производството по обжалване
- А. Обща характеристика и правна уредба
- Б. Съдебни актове, които подлежат на обжалване
- В. Предмет на жалбата
- Г. Страни в производството
- Д. Касационни основания
- Е. Срок
- 1.2.3.2.8. Производството по преразглеждане на решенията на Общия съд, постановени като втора инстанция
- А. Обща характеристика и правна уредба
- Б. Съдебни актове, които подлежат на преразглеждане
- В. Основание за преразглеждане
- Г. Страни в производството
- Д. Срок
- Е. Фази на производството
- 1.2.4. Разпределение на подсъдността в рамките на Съда на ЕС
- 1.2.4.1. Съд на публичната служба
- 1.2.4.2. Общ съд
- 1.2.4.2.1. Дела, подсъдни на Общия съд като първа инстанция
- 1.2.4.2.2. Дела, подсъдни на Общия съд като втора инстанция
- 1.2.4.3. Съд
- 1.2.4.3.1. Правораздавателни функции на Съда
- 1.2.4.3.2. Функции на Съда в безспорни производства
- 1.2.4.4. Спорове за подсъдност
- 2. ПРАВЕН РЕЖИМ НА АКТОВЕТЕ НА СЪДА НА ЕС

- 2.1. Видове актове на Съда на ЕС
- 2.2. Структура на актовете на Съда на ЕС
  - 2.2.1. Реквизити и структура на съдебните актове
  - 2.2.2. Произнасяне относно разноските
  - 2.2.3. Резюме на съдебния акт
- 2.3. Постановяване на актовете
  - 2.3.1. Ролята на съдията докладчик
  - 2.3.2. Съединяване на дела
  - 2.3.3. Разискванията за постановяване на съдебния акт
  - 2.3.4. Особено мнение
  - 2.3.5. Обявяване на решението
- 2.4. Публикуване
- 2.5. Езиков режим
- 2.6. Порочните съдебни актове и защитата срещу тях
  - 2.6.1. Способи за поправяне на пороци в съдебния акт, които не водят до неговата нищожност, недопустимост или неправилност
    - 2.6.1.1. Тълкуване на съдебните решения
      - 2.6.1.1.1. Правна уредба
      - 2.6.1.1.2. Кой актове подлежат на тълкуване
      - 2.6.1.1.3. Кой тълкува
      - 2.6.1.1.4. Кой може да иска тълкуване
      - 2.6.1.1.5. Кога е допустимо тълкуване
      - 2.6.1.1.6. Реквизити на молбата, с която се иска тълкуване
      - 2.6.1.1.7. Срок за подаване на молбата за тълкуване
      - 2.6.1.1.8. Производството
      - 2.6.1.1.9. С какъв акт се произнася Съдът на ЕС
      - 2.6.1.1.10. Разноски
    - 2.6.1.2. Поправяне на решения
      - 2.6.1.2.1. Обща характеристика и правна уредба
      - 2.6.1.2.2. Понятие за грешка
      - 2.6.1.2.3. Производство
      - 2.6.1.2.4. Разноски
    - 2.6.1.3. Допълване на непълно решение
  - 2.6.2. Защита срещу нищожни, недопустими и неправилни съдебни актове
    - 2.6.2.1. Общи въпроси
    - 2.6.2.2. Обжалването на съдебните актове на Съда на ЕС като механизъм за защита – особености
      - 2.6.2.3. Отмяна на влязло в сила решение на Съда на ЕС
        - 2.6.2.3.1. Отмяна на влязло в сила решение по искане на страна в производството
          - А. Правна уредба и обща характеристика
          - Б. Страни
          - В. Компетентен съд
          - Г. Актове, които подлежат на отмяна
          - Д. Основание за отмяна
          - Е. Срок за предявяване на иска
          - Ж. Производство
        - 2.6.2.3.2. Отмяна на влязло в сила решение по молба на трето лице
          - А. Правна уредба
          - Б. Страни
          - В. Основание за отмяна

Г. Срок

Д. Производство

2.6.2.3.3. Отмяна на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника

2.7. Заключение на генералния адвокат

2.7.1. Статус на генералния адвокат

2.7.2. Мястото на генералния адвокат в производството пред Съда

2.7.3. Функции на генералния адвокат

2.7.4. Заключение на генералния адвокат – структура и значение

3. ПРАКТИКАТА НА СЪДА НА ЕС КАТО ИЗТОЧНИК НА ПРАВО

3.1. Ход на изложението

3.2. Терминологични бележки по глава трета

3.3. Преглед на доктрината за практиката на Съда на ЕС като източник на право

3.3.1. Българската доктрина

3.3.2. Континенталната доктрина

3.3.3. Англосаксонската доктрина

3.4. Прецедент ли са решенията на Съда на ЕС

3.4.1. Обща характеристика на прецедента

3.4.2. Моделът на Toth за проверка на прецедентния характер на правото на ЕС

3.4.2.1. Основополагащо значение на съдебната практика

3.4.2.2. Нормативният характер на практиката на Съда на ЕС

3.4.2.3. Йерархия на съдилищата

3.4.2.4. Отмяна на решенията

3.4.2.5. Разграничение между ratio decidendi и obiter dictum

3.4.2.6. Съпоставяне на фактите

3.4.2.7. Ratio decidendi има силата на закон, поради което е източник на право

3.4.2.8. Публикуване на съдебните решения

3.5. Нормотворческата роля на Съда на ЕС

3.5.1. Общи бележки

3.5.2. Нормотворчество vs тълкуване

3.5.2.1. Тълкуването на понятието „юрисдикция“ по чл. 267 ДФЕС

3.5.2.2. Тълкуването на задължението за отправяне на запитване по чл. 267 ДФЕС

3.5.2.3. Тълкуване на правото на ЕС, при което Съдът се отклонява от предходна своя практика

3.5.2.4. Изграждането на института на извъндоговорната отговорност на ЕС

3.5.3. Нормотворчество vs преодоляване на празнини

3.5.4. Примери за нормотворческата дейност на Съда на ЕС

3.5.4.1. Предимството на правото на ЕС

3.5.4.1.1. Създаване на принципа и потвърждаването му в по-късната съдебна практика

3.5.4.1.2. Опити за уредба от държавите-членки

3.5.4.2. Извъндоговорната отговорност на държавите-членки

3.5.4.3. Активната легитимация на Европейския парламент в производството за отмяна на незаконосъобразни актове

3.6. Мястото на актовете на съда на ЕС

в йерархията на източниците

на правото на ЕС

3.6.1. Източници на първичното право

3.6.2. Международните споразумения, сключени от ЕС или от негово име

3.6.3. Източници на производното право

3.6.4. Систематизация на актовете на Съда на ЕС сред източниците на правото на ЕС

4. ДЕЙСТВИЕ НА АКТОВЕТЕ НА СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

- 4.1. Приложимост на института на силата на пресъдено нещо спрямо актовете на Съда на ЕС
- 4.2. Обвързваща сила на актовете на Съда за самия него
  - 4.2.1. Общи бележки
  - 4.2.2. Мълчаливо отклоняване от предходна практика
  - 4.2.3. Изрично отклоняване от предходна практика
- 4.3. Обвързваща сила на актовете на Съда за Общия съд и за специализираните съдилища
- 4.4. Действие на преюдициалното заключение
  - 4.4.1. Действие на преюдициалното заключение за тълкуване по отношение на лицата
    - 4.4.1.1. Общи бележки
    - 4.4.1.2. Обвързващ характер на тълкувателното заключение по отношение на отправилата запитването юрисдикция и другите свързани със спора субекти
    - 4.4.1.3. Обвързващ характер по отношение на другите правни субекти
  - 4.4.2. Действие на преюдициалното заключение за валидност по отношение на лицата
  - 4.4.3. Санкции при неспазване на преюдициалното заключение.
  - 4.4.4. Действие на преюдициалното заключение във времето
    - 4.4.4.1. Действие във времето на преюдициалното заключение за тълкуване
    - 4.4.4.2. Действие във времето на преюдициалното заключение за преценка на валидност
- 4.5. Действие на становището за съвместимост при сключване на международен договор
- 4.6. Действие на решението в производството за установяване на нарушения и за налагане на санкции за държавите-членки
- 4.7. Действие на решението в производството за отмяна на незаконосъобразен акт
  - 4.7.1. Действие на решението по отношение на лицата
  - 4.7.2. Действие на решението във времето
  - 4.7.3. Задължение за изпълнение на съдебното решение за отмяна
- 4.8. Действие на решенията в другите спорни производства
- 4.9. Изпълнителна сила на решенията на Съда на ЕС

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

УКАЗАТЕЛ НА ЦИТИРАНАТА СЪДЕБНА ПРАКТИКА (ПО НОМЕР НА ДЕЛО)

АЗБУЧЕН УКАЗАТЕЛ НА ЦИТИРАНАТА СЪДЕБНА ПРАКТИКА

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА